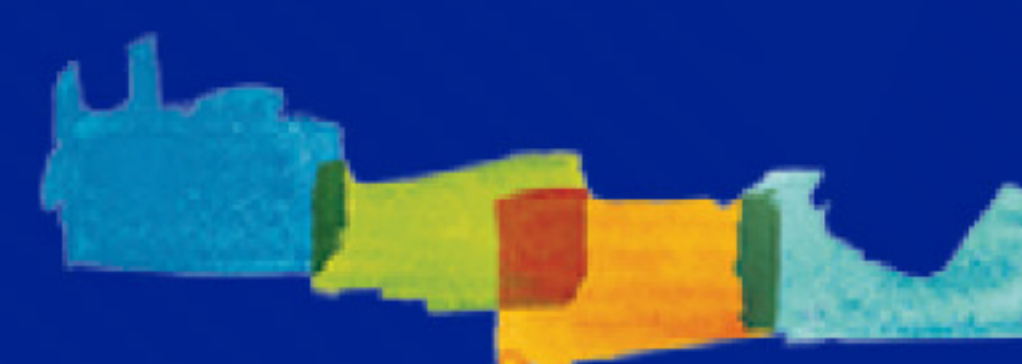

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης
& Πολιτικής Προστασίας

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

REGION OF CRETE
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΙΝΩΑΣ 2024

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ
ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΩΝ ΓΕΩΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΚΡΗΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας και η Περιφέρεια Κρήτης διοργανώνουν άσκηση πεδίου πλήρους ανάπτυξης για την αντιμετώπιση μεγάλου σεισμικού γεγονότος και συνοδών γεωδυναμικών φαινομένων στην Κρήτη με την γενική ονομασία «**ΜΙΝΩΑΣ 2024**».

Όπως είναι γνωστό, η νήσος Κρήτη και η ευρύτερη θαλάσσια περιοχή χαρακτηρίζονται από έντονες γεωδυναμικές διεργασίες ως αποτέλεσμα της γειτνίασής της με το ενεργό ελληνικό τόξο και της σύγκλισης της Ευρασιατικής Πλάκας που επωθείται και της Αφρικανικής Πλάκας που υποβυθίζεται.

Αποτέλεσμα αυτών των γεωδυναμικών διεργασιών είναι η υψηλή σεισμικότητα, κατολισθήσεις, διαβρώσεις, μεταβολές ακτογραμμών, θαλάσσια κύματα βαρύτητας, ανυψώσεις, καταβυθίσεις και περιστροφές ρηξιτεμάχων, φαινόμενα στα οποία οφείλεται και η μοναδική φυσικογεωγραφική εικόνα που με τη σειρά της δημιουργεί μεγάλα πλεονεκτήματα στα οποία αναπτύχθηκε ο μοναδικός πολιτισμός διαχρονικά.

Η διεξαγωγή, της επιχειρησιακά καλά σχεδιασμένης Άσκησης «ΜΙΝΩΑΣ 2024», αποτελεί την πιο αποτελεσματική μέθοδο για τον έλεγχο της ικανότητας του μηχανισμού πολιτικής προστασίας να αντιμετωπίσει μια ισχυρή σεισμική διέγερση, ώστε να βελτιωθεί η επιχειρησιακή ετοιμότητα όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε Τοπικό, Περιφερειακό και Κεντρικό Επίπεδο.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της Επιχειρησιακής Άσκησης Πεδίου Πλήρους Ανάπτυξης Σεισμού και Συνοδών Γεωδυναμικών Φαινομένων είναι **να συμβάλει στη μείωση της σεισμικής διακινδύνευσης στη Νήσο Κρήτη** μέσα από μία σειρά δράσεων και υλοποιήσιμων στόχων.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

- Α ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:** Πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων εργασίας (δια ζώσης και διαδικτυακών) με στελέχη των Κεντρικών Φορέων, της Περιφερειακής Διοίκησης, της Περιφέρειας Κρήτης, των Περιφερειακών Ενοτήτων, των Δήμων και των λοιπών συμμετεχόντων. (Σεπτέμβριος 2023 – Απρίλιος 2024).
- Β ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΙ ΧΑΡΤΟΥ:** Η Άσκηση αυτή θα προηγηθεί της Άσκησης Πεδίου και δεν περιλαμβάνει την ανάπτυξη δυνάμεων, ούτε τη χρήση εξοπλισμού. Σκοπός είναι να γίνει έλεγχος των Επιχειρησιακών Σχεδίων και να αναγνωριστούν αδυναμίες, προβλήματα ή κενά που συνδέονται με τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων. (15 & 16 Φεβρουαρίου 2024)
- Γ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:** Κατά τη διάρκεια της Άσκησης θα κινητοποιηθούν στο πεδίο το προσωπικό και οι πόροι των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και θα εκτελέσουν τις δράσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το σενάριο. (Απρίλιος 2024)

ΜΙΝΩΑΣ 2024

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ
ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΩΝ ΓΕΩΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΚΡΗΤΗΣ

ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της επιχειρησιακής άσκησης πεδίου πλήρους ανάπτυξης είναι οι ακόλουθοι:

- Να δοκιμαστεί η φάση της αρχικής εκτίμησης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στην έναρξη του συν-καταστροφικού σταδίου.
- Να βελτιωθεί η διαλειτουργικότητα και η χρήση των μέσων, ο συντονισμός των υπηρεσιών και η διαδικασία συλλογής, συγκέντρωσης και αξιολόγησης των πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.
- Να δοκιμαστούν και να βελτιωθούν τα σχέδια και τα μνημόνια Έκτακτης Ανάγκης.
- Να εφαρμοστεί η διαδικασία σύγκλισης οργάνων σε κάθε επίπεδο για σεισμό και να εφαρμοστούν τα σχέδια Έκτακτης Ανάγκης.
- Να διαπιστωθεί η δυνατότητα άμεσης παροχής βοήθειας στους πληγέντες και η αμεσότητα συνδρομής σε συν-καταστροφικό και μετα-καταστροφικό επίπεδο.
- Να μειωθεί η διακινδύνευση στο σχολικό περιβάλλον και στις κρίσιμες υπηρεσίες και δομές υγείας.
- Να ενισχυθεί η ετοιμότητα των εθελοντικών ομάδων.
- Να ευαισθητοποιηθεί ο γενικός πληθυσμός σε θέματα αυτοπροστασίας και καταφυγής σε κατάλληλους χώρους.
- Να αξιοποιηθούν και να αξιολογηθούν νέες μεθοδολογίες και τεχνικές.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ – ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ

Η κεντρική ιδέα της Επιχειρησιακής Άσκησης Πεδίου Πλήρους Ανάπτυξης για τη σεισμική δραστηριότητα και εμφάνιση συνοδών γεωδυναμικών φαινομένων στην Κρήτη βασίστηκε:

- Στο υφιστάμενο φυσικογεωγραφικό - σεισμοτεκτονικό πλαίσιο της Κρήτης και της γύρω θαλάσσιας περιοχής που προσδιορίζει ακολουθία συγκεκριμένων γεωδυναμικών φαινομένων.
- Στην ανάπτυξη του χωροταξικού και πολεοδομικού ιστού της Κρήτης και στην πολυμορφία του δομημένου περιβάλλοντος.
- Στις υφιστάμενες κατασκευές, υποδομές και στις κρίσιμες υπηρεσίες.
- Στην εμπλοκή των τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Κρήτης και όλων των Δήμων.
- Στη διάταξη των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Φορέων στη νήσο Κρήτη.

Συγκεκριμένα, η **Επιχειρησιακή Άσκηση Πεδίου Πλήρους Ανάπτυξης περιλαμβάνει:**

- A** Μία ισχυρή σεισμική δόνηση μεγέθους 6.4 R εκδηλώνεται στον υποθαλάσσιο χώρο, 20 km ΒΑ της πόλης των Χανίων που προήλθε από την ενεργοποίηση υφιστάμενου ρήγματος με διεύθυνση Β–Ν και επηρεάζει τις Π.Ε. Χανίων και Ρεθύμνης. Ταυτόχρονα εκδηλώνονται και συνοδά γεωδυναμικά φαινόμενα (κατολισθήσεις, καθιζήσεις), τραυματισμοί πολιτών, εγκλωβισμοί, καταρρεύσεις σε παλαιές κατοικίες, δομικές και μη δομικές βλάβες σε ικανό αριθμό κτηρίων ενώ ταυτόχρονα τίθενται σε ετοιμότητα οι κρίσιμες υπηρεσίες και γίνεται εκκένωση των σχολείων και κτηρίων των υπηρεσιών.
- B** Στη συνέχεια, 24 ώρες περίπου μετά το πρώτο ισχυρό σεισμικό γεγονός εκδηλώνεται νέος σεισμός μεγέθους 7.2 R με επίκεντρο 30 km στον υποθαλάσσιο χώρο βόρεια της πύλης του Ηρακλείου, ο οποίος γίνεται εντονότατα αισθητός σε όλη την Κρήτη και στην ευρύτερη περιοχή.

Ο σεισμός έχει ως αποτέλεσμα την εκδήλωση κατολισθήσεων, καταπτώσεων, καθιζήσεων, ρευστοποιήσεων εδαφών, αλλαγών στον υδροφόρο ορίζοντα, καταβυθίσεων ακτογραμμών στις Π.Ε. Ηρακλείου και Λασιθίου, ενώ ταυτόχρονα προκαλούνται και Θαλάσσια Γεωδυναμικά Κύματα (Tsunamis) τα οποία προσβάλλουν τις βόρειες ακτές της Κρήτης.

Από τον σεισμό προκαλούνται δεκάδες τραυματισμοί και εγκλωβισμοί, καταρρεύσεις παλαιών κτηρίων, δομικές βλάβες σε κτήρια με οπλισμένο σκυρόδεμα και φέρουσα τοιχοποιία, καταστροφές σε οδικούς άξονες και το λοιπό οδικό δίκτυο, βλάβες σε λιμάνια, βλάβες σε δίκτυα και κρίσιμες υποδομές ενώ γίνεται εκκένωση σχολείων και κτηρίων των δημόσιων υπηρεσιών. Παρατηρούνται επιπρόσθετα βλάβες μη δομικού χαρακτήρα και επιπτώσεις σε κρίσιμες βιομηχανικές υποδομές.

Όπως διαπιστώνεται η εξέλιξη των επεισοδίων ακολουθεί μία κλιμακωτή διάταξη και εμπλοκή των Επιχειρησιακών Φορέων, των συμπλεκόμενων και του κοινού, γεγονός το οποίο επιτρέπει να αποτυπωθούν σε κάθε στάδιο οι ενέργειες και να αξιολογηθεί σε κάθε βήμα η άσκηση.

5

ΟΜΑΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΣΚΗΣΗΣ

Για τον σχεδιασμό του σεναρίου, τη διοργάνωση και την υλοποίηση της Άσκησης «ΜΙΝΩΑΣ 2024» συστάθηκε και συγκροτήθηκε με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (ΥΠ 1353/14-12-2023) η Ομάδα Σχεδιασμού Άσκησης (Ο.ΣΧ.Α.) η οποία μεριμνά για τον λεπτομερή σχεδιασμό και για την ομαλή διεξαγωγή της.

ΜΕΛΗ Ο.ΣΧ.Α.

Ευθύμιος Λέκκας, Καθηγητής Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών ΕΚΠΑ, Πρόεδρος ΔΣ του ΟΑΣΠ (Πρόεδρος)

Κωνσταντίνος Συνολάκης, Καθηγητής Φυσικών Καταστροφών (Μέλος και Συντονιστής της Άσκησης)

Γεώργιος Γαλιάτσος, Επίτιμος Γενικός Επιθεωρητής Νοτίου Ελλάδας Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγος ε.α. (Μέλος)

Αθανάσιος Μπαλάφας, Προϊστάμενος Κλάδου Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων, Υποστράτηγος Πυροσβεστικού Σώματος (Μέλος)

Δημήτριος Αλεξανδρής, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών ΥΚΚΠΠ (Μέλος)

Βασίλειος Μώκος, Γενικός Διευθυντής ΟΑΣΠ (Μέλος)

Τριαντάφυλλος Καρατράντος, Σύμβουλος Υπουργού Επικρατείας (Μέλος)

Χρήστος Δημόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Μέλος)

Ευάγγελος Κατσαρός, Ερευνητής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Μέλος)

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Υπεύθυνος Επικοινωνίας στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Μέλος)

Γεώργιος Μπούστρας, Καθηγητής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (Μέλος)

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ

Στην Άσκηση συμμετέχουν:

- **Κεντρικοί Φορείς** (Υπουργεία, Κεντρικοί Οργανισμοί)
- **Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακές Ενότητες Κρήτης – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης**
- **ΟΤΑ Κρήτης – Εθελοντές**
- **Περιφερειακοί και Τοπικοί Φορείς**
- **Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ΔΕΔΔΗΕ, Φορείς Τηλεπικοινωνιών, Δομές Υγείας, Φορείς λειτουργίας Λιμένων & Αεροδρομίων, Τουριστικές Δομές**
- **Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κρήτης**

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Στο πλαίσιο της Επιχειρησιακής Άσκησης «ΜΙΝΩΑΣ 2024» και έχοντας ως στόχο συνολικά τη μείωση της σεισμικής και συνοδών γεωδυναμικών φαινομένων διακινδύνευσης **θα υλοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια διαδικτυακά** με στόχο την ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προσωπικού Παιδικών Σταθμών, προσωπικού και φοιτητών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Στελεχών της Περιφέρειας, των Δήμων και Οργανισμών, Εργαζομένων σε Μονάδες Υγείας και Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, εμπλεκόμενων με τον Τομέα του Τουρισμού, εργαζομένων σε μουσεία, ανοιχτούς αρχαιολογικούς χώρους, εθελοντών, γενικού πληθυσμού

- **ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ** με θέμα «Επιστημονικά δεδομένα και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός για τη μείωση της σεισμικής διακινδύνευσης».

